

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 429/2025
25.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић, Владиславе Милићевић, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиле АА из села ..., град ..., чији је пуномоћник Александра Милошевић, адвокат из ..., против туженог ББ из села ..., град ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Пироту Гж 335/24 од 18.09.2024. године, у седници одржаној 25.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Вишег суда у Пироту Гж 335/24 од 18.09.2024. године, као о изузетно дозвољеној.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Пироту Гж 335/24 у делу става првог изреке и пресуда Основног суда у Пироту П 888/23 од 09.07.2024. године у делу става другог изреке, тако што се усваја тужбени захтев и обавезује тужени ББ да тужили АА исплати износ од 50.000,00 динара на име претрпљених душевних болова због повреде части и угледа, са законском затезном каматом од 09.07.2024. године до исплате.

У преосталом делу **ОДБИЈА СЕ** као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Вишег суда у Пироту Гж 335/24 од 18.09.2024. године у делу којим је потврђена пресуда Основног суда у Пироту П 888/23 од 09.07.2024. године у преосталом непреиначеном делу става другог изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиле за накнаду трошкова састава ревизије.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П 888/23 од 09.07.2024. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужили на име накнаде нематеријалне штете исплати и то: за претрпљени физички бол износ од 50.000,00 динара и за претрпљени страх износ од 50.000,00 динара или укупно износ од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од 09.07.2024. године до исплате, као и да јој накнади трошкове поступка у износу од 85.500,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу којим је тужила тражила да јој тужени на име накнаде нематеријалне штете исплати још 50.000,00 динара за

претрпљени физички бол и још 50.000,00 динара за претрпљени страх, као и износ од 150.000,00 динара због повреде части и угледа, све са законском затезном каматом од 09.07.2024. године до исплате.

Пресудом Вишег суда у Пироту Гж 335/24 од 18.09.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужиле и туженог и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одлучено је да се тужили не досуде трошкови другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена њена жалба и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу, тужилца је благовремено изјавила ревизију због погршене примене материјалног права на основу члана 404. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао правноснажну другостепену пресуду у побијаном делу на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11...10/23 - др.закон) и нашао да су испуњени услови прописани одредбом става 1. овог члана да се дозволи одлучивање о посебној ревизији тужиле због новог тумачења права у погледу права на накнаду нематеријалне штете за душевне болове због повреде угледа и части, због чега је одлучио као у ставу првом изреке.

Испитујући правноснажну пресуду у побијаном делу на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиле делимично основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су биле у браку од 1977. године до 2022. године, када је њихов брак разведен. Из брака имају двоје пунолетних синова. Пре развода, парничне странке су живе у породичној кући у селу ..., у истом дворишту у којем живе и синови у друге две куће. Једног дана у фебруару 2021. године, тужени је започео свађу са тужилом говорећи јој да је ... и почео је да је истерује из куће. Приликом свађе тужени је ударио тужилу у десни образ отвореном шаком и на овом месту тужилца је имала модрицу неколико дана. Приликом њихове свађе и истеривања из куће, нису били присутни други људи, а када је тужени трећи пут у току дана истерао тужилу из куће наишао је млађи син који ју је упитао шта ради напољу, на шта му је тужилца одговорила да јој је врућина. Неколико дана након овог догађаја комшиница је видела модрицу на тужилином лицу и тада јој је тужилца испричала да ју је тужени ударио и да од његовог ударца има модрицу, након чега јој је комшиница предложила да позове полицију и пријави га за насиље. Тужилца је тада пријавила полицији насиље у породици од стране туженог, отишла је код лекара, а лекарски извештај је приложила у кривичном поступку који је вођен против туженог. Од задобијеног ударца тужилца је осећала болове у десном образу, као и страх од туженог кога је доживљавала као насилника од кога је годинама пре овог догађаја трпела физичко и психичко насиље. Тужилу је било срамота од комшилука, као и од синова и снаја, посебно што јој је тужени говорио да је ... и због тога се лоше осећала. Након развода, тужилца је отишла да живи код свог брата у село ... Због описаног догађаја, тужени је оглашен кривим за кривично дело насиље у породици из члана 194.

став 1. КЗ, за које му је пресудом Основног суда у Пироту К 74/24 од 14.05.2021. године изречена казна затвора у трајању од седам месеци и мера безбедности забране прилагања тужили на удаљености мањој од 50 метара од њеног места становања и рада, као и забрана даљег узнемиравања и комуникације са тужиљом у трајању од једне године. Наведена пресуда преиначена је у погледу казне пресудом Вишег суда у Пироту Кж1 38/21 од 12.07.2021. године тако што је туженом изречена казна затвора у трајању од шест месеци. Тужилца је као оштећена упућена на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева за накнаду нематеријалне штете.

Одлучујући о тужбеном захтеву тужилце на основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је обавезао туженог као штетника да јој као оштећеном лицу накнади тражене видове нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и страх у износима од по 50.000,00 динара, за које је нашао да представљају правичну новчану накнаду у време пресуђења, примењујући одредбе члана 154. став 1. и члана 200. Закона о облигационим односима и члана 13. Закона о парничном поступку. У погледу тражене накнаде нематеријалне штете за душевне болове због повреде угледа и части, првостепени суд је у овом делу одбио тужбени захтев сматрајући да тужилца није доказа да је претрпела и овај вид штете. Овакву своју одлуку, првостепени суд је образложио тиме да је тужени увредљиве речи упутио тужилци када су били сами и да ове увреде нико други није чуо тако да тужилци није могао да буде повређен углед који ужива у својој околини, а заузео је становиште да јој није повређена ни част с обзиром да је тужилца (према сопственој изјави) дуго низ година уназад трпела насиље и увреде од стране туженог, па је нејасно зашто је баш приликом конкретног штетног догађаја сматрала да јој је повређена част.

Другостепени суд је сматрао да је првостепени суд правилно утврдио чињенице од значаја за оцену висине нематеријалне штете за претрпљене физичке болове и страх и да је за ове видове штете досудио тужилци правичне износе новчане накнаде. Такође, овај суд је у свему прихватио и становиште првостепеног суда да тужилца није доказала да је претрпела душевне болове због повреде угледа и части.

По становишту Врховног суда, основно се ревизијом тужилце указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право приликом одлучивања о делу захтева за накнаду нематеријалне штете за душевне болове због повреде угледа и части.

Чланом 200. Закона о облигационим односима (у даљем тексту: ЗОО), прописано је да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености, повреде угледа, части, слободе или права личности, смрти блиског лица, као и за страх, суд ће, ако нађе да околности случаја, а нарочито јачина болова и страха и њихово трајање то оправдава, досудити правичну новчану накнаду, независно од накнаде материјалне штете, као и у њеном одсуству (став 1.). Приликом одлучивања о захтеву на накнаду нематеријалне штете, као и висини њене накнаде, суд ће водити рачуна о значају повређеног добра и циљу коме служи та накнада, али и о томе да се њоме не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (став 2.)

Дакле, накнада нематеријалне штете представља сатисфакцију (задовољење) којом се ублажавају поремећаји у духовној (психичкој) сфери оштећеног. Она није

цена бола који се трпи и не представља супституцију имовинских вредности уместо личних добара. Новцем као општим мерилем вредности оштећеном се омогућује да прибави себи извесну пријатност и задовољство у најширем смислу речи тако да се у његов психички живот унесе један позитиван елеменат насупрот болу који трпи. Та новчана свота у циљу обештећења зависи од више фактора и свих околности случаја, а за тражене видове штете међу најрелевантније факторе спада интензитет и дужина трајања болова и страха оштећеног.

У смислу напред цитираног члана 200. ЗОО, повреда угледа и части подразумева скуп објективних и субјективних елемената, које је потребно ценити у сваком конкретном случају. Част је скуп човекових врлина и мишљење које појединац има о себи самом, а углед је објективна категорија која подразумева став и мишљење које има средина о личности неког појединца. Да би се оштећеном лицу признало право на новчану сатисфакцију због наведеног вида нематеријалне штете потребно је постојање узрочно - последичне везе између догађаја којим је штета проузрокована и настанка те нематеријалне штете, као и уверење суда да је у конкретном случају правично досудити оштећеном лицу новчану сатисфакцију.

По оцени Врховног суда, погрешан је чињенично-правни закључак нижестепених судова да је неоснован тужбени захтев тужиле за накнаду нематеријалне штете за душевне болове због повреде угледа и части. Право на накнаду тог вида нематеријалне штете има лице чији су углед и част повређени, а тужила у овом спору, супротно погрешном становишту нижестепених судова, јесте доказала тврдње да јој је тужени проузроковао потраживану нематеријалну штету увредљивим изјавама (да је курва), истеривањем из куће и наношењем телесне повреде услед које је задобила видљиву модрицу на лицу која је била уочљива људима из њене околине и након штетног догађаја. У конкретном случају, иако је тужила у свом исказу навела да је вређа када јој тужени говори да је курва, нижестепени судови су ипак ценили да јој није повређана част јер годинама трпи насиље и увреде као жртва породичног насиља. Овакав закључак нижестепених судова, који имплицира на то да је тужила постала „имуна“ на увреде, противан је претходно дефинисаном појму части који подразумева осећај појединца о сопственој вредности. Такође, код утврђења да је комшиница видела модрицу на тужилином лицу и да јој је тужила потврдила да је ту модрицу задобила услед ударца у лице који јој је нанео тужени, потпуно је очекивано и нормално да је тужила у том мометну осетила срамоту и душевну патњу у довољеном интензитету да јој се досуди накнада за овај вид штете. По оцени Врховног суда, околности конкретног штетног догађаја дају право тужили на накнаду нематеријалне штете због повреде угледа и части у смислу члана 200. ЗОО и то у износу од 50.000,00 динара као правичној новчаној накнади за овај вид штете, на који износ тужила има право и на затезну камату од дана пресуђења, сходно одредби члана 277. у вези члана 186. ЗОО.

Следом изложеног, Врховни суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

У погледу одлуке о накнади нематеријалне штете за претрпењене физичке болове и страх, чија се висина оспорава ревизијом тужиле, Врховни суд налази да су нижестепени судови у том делу правилно ценили интензитет и трајање физичких болова и страха које је тужила претрпела услед наношења лаке телесне повреде од

стране туженог и да јој је досуђена правична новчана накнада за ове видове штете, у висини која није у супротности са значајем повређених добара и циљу коме накнада нематеријалне штете служи и којом се не погодује тежњама које нису спојиве са њеном природом и друштвеном сврхом (члан 200. став 2. ЗОО).

Са напред наведених разлога, Врховни суд је применом члана 414. ЗПП одлучио као у ставу трећем изреке.

Одлучујући на основу члана 163. став 1. ЗПП о захтеву тужиље за накнаду трошкова састава ревизије од стране пуномоћника адвоката, Врховни суд тужиљи није досудио ове трошкове на терет противне странке с обзиром на то да је тужиља успела у поступку по ревизији само у незнатном делу у односу на постављени тужбени захтев и вредност предмета спора побијаног одбијајућег дела.

Стога је Врховни суд, примењујући одредбу члана 153. став 2. ЗПП, одлучио као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић